

Sygn. akt VIII U 2239/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2017 r. w Gliwicach

sprawy Z. W. (W.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania Z. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 14 października 2016 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu Z. W. prawo do emerytury pomostowej od dnia 1 września 2016r.

(-) SSR del. Magdalena Kimel

Sygn. akt. VIII U 2239/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 października 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu Z. W. prawa do emerytury pomostowej albowiem ubezpieczony po dniu 31.12.2008 r nie wykonywał prac w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz.1656).

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony Z. W. urodził się w dniu (...)

W dniu 14 września 2016 r. złożył wniosek o emeryturę pomostową, z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W dniu 14 października 2016 r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

Ubezpieczony legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 38 lat 3 miesięcy i 20 dni oraz udowodnił ponad 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach/szczególnym charakterze.

Do okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu okresu od 01.01.2009 r do 09.06.2015 r, ponieważ zgodnie z art. 38 ustawy o emeryturach pomostowych istnieje konieczność złożenia przez płatnika składek do ZUS zgłoszenia danych o pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (dokument (...)), tj informacji o pracowniku za którego był obowiązany opłacać składki na Fundusz Emerytur Pomostowych. W przypadku ubezpieczonego brak jest druków za wymieniony okres.

Na dzień wydania zaskarżonej decyzji ubezpieczony ukończył 60 lat życia i nie pozostawał w zatrudnieniu.

Z. W. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R. w następujących okresach:

- od dnia 05.08.1987 r do 07.08.1987 r na stanowisku montera konserwatora sieci wodociągowej, (ubezpieczony porzucił pracę)

- od 22.10.1987 r do 31.01.1989 r na stanowisku montera konserwatora sieci wodociągowej,

- od 18.10.1989 r do 17.12.1998 r na stanowisku kopacza a od 01.05.1994 r na stanowisku konserwatora urządzeń kanalizacyjnych,

- od 18.03.1999 r do 09.06.2015 r na stanowisku konserwatora urządzeń kanalizacyjnych.

W wystawionym świadectwie pracy w warunkach szczególnych pracodawca wskazał że ubezpieczony w okresie zatrudnienia:

- od 06.08.1987 r do 07.08.1987 r i od 26.10.1987 r do 31.01.1989 r jako monter konserwator sieci wodociągowej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy oczyszczaniu ścieków i filtrów otwartych,

- od 18.10.1989 r do 30.04.1994 r jako kopacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał roboty wodno-kanalizacyjne oraz budowę rurociągów w głębokich wykopach,

- od 01.05.1994 do 17.12.1998 r na stanowisku konserwatora urządzeń kanalizacyjnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w kanałach ściekowych,

- od 18.03.1999 r do 31.12.2008 r jako konserwator urządzeń kanalizacyjnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kanałach ściekowych.

Ubezpieczony w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R., gdy pracował na stanowisku kopacza czyścił rowy kanalizacyjne, pracował również pod ziemią w kanałach ściekowych średnio 3-4 razy w tygodniu.

W pierwszym okresie zatrudnienia na stanowisku konserwatora sieci kanalizacyjnej wykonywał prace polegające na wypompowywaniu szamba, które polegały na tym, że wkładał wąż do szamba a kierowca uruchamiał urządzenie – „beczka”, czasami wchodził do szamba i wybierał z niego zanieczyszczenia. Czyszczeniem szamba zajmował się przez 4 lata. Gdy przeszedł na samochód ascenizacyjny – wówczas zajmował się czyszczeniem kanałów ściekowych.

Praca odwołującego polegała na tym, że wraz z brygadą udawał się miejsce awarii, wchodził do studzienki kanalizacyjnej po to by ją wyczyścić jeśli nie była drożna. Ubezpieczony za pomocą łopaty wybierał fekalia, szlam do wiadra, które drugi pracownik wyciągał na powierzchnię. Odwołujący pracował w 3 osobowej brygadzie, która składała się z kierowcy i dwóch pracowników wykonujących prace w kanałach. Ubezpieczony wykonywał tak zwaną „brudną robotę” robotę w kanałach ściekowych. Były to ciężkie prace fizyczne, wykonywane w bardzo trudnych warunkach, niektóre z kanałów były bardzo wąskie, praca często wykonywana była w pozycji kłęczącej. Praktycznie każda awaria wymagała zejścia do kanału ściekowego. Ubezpieczony czyścił również komory pod ziemią, gdzie ręcznie wybierał zanieczyszczenia. Wymienione prace ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W 2009r ubezpieczony ze względów zdrowotnych został przeniesiony do pracy w warsztacie, w którym wykonywał prace polegające na naprawie narzędzi.

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o akta ZUS, akta osobowe ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) u (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R., zeznania świadków J. J. (k 20-21), M. K. (k 21-22), zeznania ubezpieczonego Z. W. (k 28).

Sąd dał wiarę zeznaniom ubezpieczonego, gdyż korespondowały one z zeznaniami świadków, którzy spójnie i szczegółowo opisali prace wykonywane przez ubezpieczonego.

Sąd miał na uwadze fakt, że ubezpieczony nie pamiętał dokładnie okresów w których zajmował stanowisko kopacza, monter, daty kiedy pracował w brygadzie obsługującej samochód typu beczka, kiedy samochód ascenizacyjny, co nie budzi wątpliwości z uwagi na upływ czasu. Sąd ustalając zajmowane przez ubezpieczonego stanowiska i charakter pracy przez niego wykonywanej posiłkował się dokumentacją osobową ubezpieczonego i świadectwem pracy w warunkach szczególnych, którego organ rentowy nie kwestionował. Ubezpieczony nie pamiętał również kiedy rozpoczął pracę w warsztacie, wskazywał na 2008, 2007 r. Natomiast ze świadectwa pracy w warunkach szczególnych wynika, że ubezpieczony do 31.12.2008 r wykonywał prace w kanałach ściekowych i Sąd ustalił, że to od dnia 01.01.2009 r ubezpieczony rozpoczął pracę w warsztacie.

Zgromadzony materiał dowodowy okazał się wystarczający i kompletny do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
- 2)ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3)osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4)ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5)przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6)po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

W myśl art. 49 ustawy, prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009r.) miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Natomiast po myśli art. 3 ust. 1 ustawy **prace w szczególnych warunkach** to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy. Natomiast **prace o szczególnym charakterze** to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy (art. 3 ust. 3).

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009r.), w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1, a za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3. (art. 3 ust. 4 i 5).

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace (do 31 grudnia 2008r.) w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. (art. 3 ust. 7)

Zgodnie z treścią art. 12 ustawy przy ustalaniu okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 4-11, nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał wynagrodzenie lub świadczenie z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Nie było sporne, że ubezpieczony ukończył 60 lat i legitymuje się wymaganym ogólnym okresem składkowym i nieskładkowym. Nie było sporu, że ubezpieczony udowodnił ponad 15 letni okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach/szczególnym charakterze.

Organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej albowiem po dniu 31.12.2008r nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy, tj. nie spełnił warunków o którym mowa w art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych.

Z zeznań ubezpieczonego i dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych wynika, że ubezpieczony prace w podziemnych kanałach ściekowych wykonywał do 31.12.2008 r (świadcstwo pracy w warunkach szczególnych), od 2009 r ze względów zdrowotnych wykonywał prace w warsztacie. Ubezpieczony zatem po dniu 31.12.2008 r nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust i 3 ustawy.

W niniejszej sprawie Sąd zbadał, czy ubezpieczony spełnił przesłanki o których mowa w cytowanym powyżej art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych.

Przepis ten pozwala na ustalenie prawa do emerytury pomostowej także dla pracownika, który po dniu 31.12.2008 r nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach, w rozumieniu tej ustawy, ale stawia ubezpieczonemu do spełnienia jeszcze dwa dodatkowe warunki:

- pierwszy to spełnienie przesłanek wskazanych w art. 4 pkt 1-5 i 7

te warunki ubezpieczony spełnił albowiem urodził się po dniu 31.12.1948r, ma okres pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wynoszący, co najmniej 15 lat, osiągnął wiek wynoszący dla mężczyzn co najmniej 60 lat, ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący dla mężczyzn co najmniej 25 lat, przed dniem 01.01.1999 r wykonywał prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu art 3 ust1 i 3 ustawy, lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy,

- drugi warunek to: aby w dniu wejścia w życie ustawy, to jest w dniu 01 stycznia 2009 r osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową miała przynajmniej 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach ale tylko w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, czyli prac wskazanych w załączniku nr 1 do tej ustawy.

W załączniku nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych w pkt 36 wymienione zostały **prace fizyczne ciężkie w podziemnych kanałach ściekowych.**

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że ubezpieczony ten warunek spełnił, albowiem w okresie zatrudnienia na stanowisku konserwatora urządzeń kanalizacyjnych, kopacza, wykonywał prace w podziemnych kanałach ściekowych. Były to ciężkie prace fizyczne albowiem do obowiązków ubezpieczonego należało czyszczenie kanałów ściekowych. Ubezpieczony za pomocą łopaty wybierał fekalia, szlam do wiadra. Prace wykonywał w bardzo trudnych warunkach, niektóre kanały były bardzo wąskie, praca często wykonywana była w pozycji klęczącej. Ubezpieczony czyścił również komory pod ziemią i ręcznie wybierał zanieczyszczenia. Wymienione prace ubezpieczony wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z wystawionego ubezpieczonemu świadectwa pracy w warunkach szczególnych, którego organ rentowy nie kwestionował, albowiem to na jego podstawie zaliczył do pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) zo.o. w R. wynika, że ubezpieczony od początku zatrudnienia wykonywał prace przy czyszczeniu ścieków, roboty wodno- kanalizacyjne, prace w kanałach ściekowych.

Staż pracy ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) zo.o. liczony do 31.12.2008 r wynosi 20 lat 2 miesiące i 19 dni. Z tego okresu Sąd wyłączył jedynie 4 letni okres w którym ubezpieczony zajmował się czyszczeniem, wypompowywaniem szamba, albowiem nie były to prace wykonywane w podziemnych kanałach ściekowych.

Ubezpieczony zatem spełnił warunki o których mowa w art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych.

Z uwagi na powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od dnia 01 września 2016 r.

(-) SSR del Magdalena Kimel